

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра загальновійськових дисциплін факультету безпеки державного кордону

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК13 «ОСНОВИ БОЙОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»
ОПП «Безпека державного кордону»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 252 Безпека державного кордону

Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи бойового забезпечення» є обов'язковою для вивчення ОПП «Безпека державного кордону». Вивчається курсантами протягом 1-го, 2-го, 3-го, 4-го та 5-го семестру на кафедрі загальновійськових дисциплін факультету охорони та захисту державного кордону.

Метою вивчення навчальної дисципліни, є підготовка грамотного, вольового, всебічно обізнаного офіцера Державної прикордонної служби України, здатного якісно та своєчасно виконувати завдання з охорони державного кордону, який вміє методично правильно навчати і виховувати підлеглих, має високі морально-бойові якості, організаторські здібності та володіє твердою командирською волею, ініціативою, самостійністю;

формування військово-професійних компетентностей відповідно до вимог освітньо-професійної програми (стандарту вищої військової освіти) з питань створення сприятливих умов для успішного ведення загальновійськового бою, ефективного застосування підрозділів, збереження їх боєздатності, недопущення раптового нападу противника, зниження ефективності його вогню (ударів) по підрозділах, створення сприятливих умов для організованого і своєчасного вступу в бій;

забезпечення оволодіння курсантами системою знань з воєнного мистецтва у війнах, збройних (прикордонних) конфліктах та здійснення охорони кордонів у визначальні періоди як світової, так і національної історії.

Основне завдання навчальної дисципліни – формування у курсантів військово-професійних компетентностей щодо порядку організації та здійснення заходів бойового забезпечення дій підрозділу; аналізу основних тенденцій у війнах і локальних збройних (прикордонних) конфліктах в новітній історії.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

основи організації та здійснення заходів бойового забезпечення дій підрозділу (розвідки, охорони, тактичного маскування, радіоелектронної боротьби, інженерного забезпечення, радіаційного, хімічного, біологічного захисту);

особливості виникнення та перебігу подій у війнах і локальних збройних (прикордонних) конфліктах;

вміти:

організовувати виконання заходів бойового забезпечення дій підрозділів;

використовувати досвід воєнного мистецтва у Другій світовій війні;

аналізувати тенденції у війнах і локальних збройних (прикордонних) конфліктах в новітній історії людства;

характеризувати особливості спеціальних операцій в локальних війнах і конфліктах ХХ століття;

аналізувати систему прикордонної охорони у козацькій державі;

визначати особливості ведення бойових дій в результаті проведення ООС в окремих районах Донецької та Луганської областей;

порівнювати особливості воєнного мистецтва давньоруського війська та європейських країн в період раннього середньовіччя;

проводити порівняльний аналіз можливостей козацького війська та інших збройних формувань кінця ХVІ – початку ХVІІІ ст.;

застосовувати знання для аналізу різних проблем сучасного розвитку воєнного мистецтва, проводити аналіз бойових дій в ході Російської збройної агресії проти України;

ознайомитись:

з особливостями організації та здійснення заходів бойового забезпечення дій підрозділу у мирний і воєнний час.

ВИКЛАДАЧІ: згідно форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Вогнева підготовка, Тактика прикордонної служби, Хімія, Фізичне виховання, особиста безпека та застосування сили, Інженерне та технічне забезпечення охорони державного кордону.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Спеціалізовані класи кафедри (2/301, 2/302), ротне тактичне поле польового центру забезпечення навчального процесу.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																			Форми підсумкового контролю						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік			
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					контрольна робота	модульний контроль	
1	I	2,00	60	42		22		16		4						42	8								10			
	II	1,77	53	38		20		6		8				4	38										15		+	
2	III	2,07	62	44		30		14							44	14									4			
	IV	2,16	65	52		22		30							52	8									5			
3	V	1,00	30	28		14		10					4	28											2		+	
Всього		9	270	204		108		76		12			8	204	30										36			

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.6; МН3.7; МН3.8; МН3.9; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.8; МК3.1; МК4.1; МК4.2.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-4	Здатність застосовувати тактичні прийоми загальновійськового бою та бойових дій прикордонних підрозділів, способи дій підрозділів, забезпечувати бойове, ресурсне, інженерно-технічне забезпечення та зв'язок у підрозділі в різних умовах функціонування та різних формах оперативно-службових дій.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.8; МК3.1; МК4.1; МК4.2.
ФК-7	Здатність забезпечити готовність підпорядкованого підрозділу до виконання завдань за призначенням, застосовувати методики підготовки персоналу та роботи з персоналом підрозділу.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.8; МК3.1; МК4.1; МК4.2..
ФК-10	Здатність оцінювати стан протиправної діяльності та противника, прогнозувати найбільш ймовірні варіанти дій правопорушників та противника при вирішенні завдань у різних формах оперативно-службової діяльності та видах бою, планувати й організувати превентивні заходи.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.8; МК3.1; МК4.1; МК4.2.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-6	Організувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосування сил і засобів у різних умовах, всі види бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення.	МН1.3; МН1.4 МН1.6; МН1.7; МН2.2; МН4.2; МН4.4	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.3; МК2.8; МК3.1; МК4.1; МК4.2.
ПРН-16	Управляти підрозділом у ході підготовки і ведення оперативно-службових дій та бою, здійснення повсякденної діяльності у звичайних та екстремальних умовах, вирішувати нетипові завдання, віддавати накази (розпорядження), нести відповідальність за їх виконання, організувати взаємодію та всебічне забезпечення.	МН1.3; МН1.4 МН1.6; МН1.7; МН2.2; МН4.2; МН4.4	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.3; МК2.8; МК3.1; МК4.1; МК4.2.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування теми	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1 (обз)	Види бойового забезпечення.	Гз2													08	1(обз)/1 Гз(2); 2(віп)/1 Гз(2); 2(віп)/2 Пз(6); 3(рхб)/1 Гз(2); 3(рхб)/2 Пз(6)
2 (віп)	Фортифікаційні споруди.	Гз2	Пз6												09	5(вмвзк)/1 Гз(4); 5(вмвзк)/2 Сз(2)
3 (рхб)	Засоби індивідуального та колективного захисту.	Гз2	Пз6												10	6(вмвзк)/1 Гз(4); 6(вмвзк)/2 Сз(2)
4(вмвзк)	Основні етапи розвитку воєнного мистецтва.	Гз4	С2												11	6(обз)/1 Гз (2); 6(обз)/2 Гз(2); 6(обз)/3 Гз (2); 6(обз)/4 Гз (2); 6(обз)/5 Пз(4)
5(вмвзк)	Тактичне мистецтво козацького війська України.	Гз4	С2												12	
6 (обз)	Тактичне маскування	Гз2	Гз2	Гз2	Гз2	Пз4									01	
7(вмвзк)	Розвиток воєнного мистецтва в період з 1914 до 1939 років.	Гз4	С2												02	7(вмвзк)/1 Гз(4); 7(вмвзк)/2 Сз(2); 11(рхб)/1 Гз(4); 11(рхб)/2 Пз(6)
8(вмвзк)	Воєнне мистецтво в Другій світовій війні (1939-1945 роки).	Гз4	С2												03	8(вмвзк)/1Гз(4); 8(вмвзк)/2 Сз(2)
9(вмвзк)	Характеристика воєнного мистецтва після Другої світової війни.	Гз4	С2												04	9(вмвзк)/1 гр.(4); 9(вмвзк)/2 с(2)
10 (вмвзк)	Особливості тактики бойових дій початку ХХІ століття.	Гз4	С2												05	10(вмвзк)/1 Гз(4); 10(вмвзк)/2 Сз(2); ДЗ=4
11 (рхб)	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю.	Гз4	Пз6													
Диференційований залік		Дз4														
II КУРС																
1 (рхб)	Загроза розповсюдження зброї масового ураження.	Гз2	Гз2	Гз2											9	1(рхб)/1 Гз(2); 1(рхб)/2 Гз(2); 2(віп)/1 Гз(2); 2(віп)/2 Гз(2); 2(віп)/3 Гз(2)
2 (віп)	Інженерні загородження та способи підривання.	Гз2	Гз2	Гз2	Гз2	Гз2	Пз6								10	2(віп)/4 Гз(2); 2(віп)/5 Гз(2); 2(віп)/6 Пз(6); 1(рхб)/3 Гз(2)
3 (рхб)	Заходи радіаційного, хімічного, біологічного захисту.	Гз2	Гз2	Пз4	Гз4										11	3(рхб)/1 Гз(2); 4(обз)/1 Гз(2); 3(рхб)/2 Гз(2); 3(рхб)/3 Пз(4); 3(рхб)/4 Гз(4)
4 (обз)	Розвідка.	Гз2	Пз6												12	5(рхб)/1Гз(2); 5(рхб)/2 Гз(4); 5(рхб)/2 Гз(2)
5(рхб)	Оцінювання радіаційної та хімічної обстановки.	Гз2	Гз4	Гз2											01	6(віп)/1 Гз(2)
6 (віп)	Інженерні боєприпаси та засоби пошуку ВВП.	Гз2	Гз2	Гз2	Гз2	Пз6									02	6(віп)/2 Гз(2); 6(віп)/3 Гз(2); 6(віп)/4 Гз(2); 9(обз)/1 Гз(2); 8(рхб)/1 Гз(6); 8(рхб)/2 Пз(6)
7 (віп)	Боєприпаси різного призначення.	Гз2	Гз2	Гз2	Пз6										03	4(обз)/2 Пз(6); 6(віп)/5 Пз(6)
8 (рхб)	Методична підготовка.	Гз6	Пз6												04	7(віп)/1 Гз(2); 7(віп)/2 Гз(2); 7(віп)/3 Гз=2; 9(обз)/2 Пз(6)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
1 курс					
I семестр					
1(обз)			2	Види бойового забезпечення	
	1	групове заняття	2	Види бойового забезпечення (розвідка; охорона; радіоелектронна боротьба; тактичне маскування; інженерне забезпечення; радіаційний, хімічний, біологічний захист) 1. Порядок вивчення навчальної дисципліни 2. Загальні положення	[1.6] ст. 1-11, [2.1] с. 5-21, [2.3] с. 4-9
2(віп)			10	Фортифікаційні споруди	
	1	групове заняття ПЦЗНП ІМ	2	Фортифікаційні споруди 1. Окремі окопи, їх елементи та розміщення на місцевості. Розробка, трасування та обладнання окопів для стрільби 2. Укриття для техніки та майна, споруди для захисту особового складу	[2.6] с. 152-168
	2	практичне заняття ПЦЗНП ТП	6	Зведення фортифікаційних споруд 1. Практичне виконання розробки, трасування та обладнання окопів для стрільби 2. Облаштування елементів позиції відділення	[2.6] с. 152-168
		самостійна робота	2	Маскування фортифікаційних споруд	[2.6] с. 168-178
3(рхб)			10	Засоби індивідуального та колективного захисту	
	1	групове заняття ПЦЗНП МРХБЗ	2	Засоби індивідуального захисту 1. Засоби індивідуального захисту. Призначення, загальна будова, захисні властивості засобів захисту органів дихання і правила їх використання. Норматив із захисту від зброї масового ураження № 1 2. Призначення, захисні властивості, загальна будова загальновійськового захисного комплекту і правила його використання. Нормативи із захисту від зброї масового ураження № 4, 6, 8	[2.2] с. 21-31
	2	практичне ПЦЗНП МРХБЗ	6	Порядок використання засобів індивідуального захисту 1. Порядок використання засобів індивідуального захисту органів дихання. Відпрацювання нормативу із захисту від зброї масового ураження № 1 2. Порядок використання засобів індивідуального захисту шкіри. Відпрацювання нормативів із захисту від зброї масового ураження № 4, 6, 8	[2.2] с. 34-47

		індивідуальна робота	2	Реферат на тему «Засоби колективного захисту»	[2.2] с. 48-52
4 (ВМВЗК)			14	Основні етапи розвитку воєнного мистецтва	
	1	групове заняття	4	Воєнне мистецтво стародавнього світу 1. Воєнне мистецтво у війнах рабовласницьких держав 2. Воєнне мистецтво у війнах феодальних держав 3. Особливості ведення бойових дій в епоху розвитку капіталістичних держав 4. Особливості ведення бойових дій на початку XVIII століття. 5. Особливості ведення бойових дій на початку XIX століття.	[2.3] ст. 8-24, 24-37
		самостійна робота	2	1. Основні фактори, що визначали розвиток стратегії та тактики рабовласницького війська. 2. Тактика грецької армії у бою під Марафоном у 480 році до н. е. 3. Тактика дій армій у битві під Платеями у 479 році до н. е. 4. Тактика дій полководця Епамінонда у бою під Левктрами у 371 році до н. е. 5. Тактика дій армій в битві біля річки Іссе у 333 році до н. е. 6. Військове мистецтво Олександра Невського в Льодовому побоїщі (5 квітня 1242 року). 7. Характеристика особливостей битви на річці Нева (15 липня 1240 року).	
	2	семінар	2	Основні етапи розвитку воєнного мистецтва 1. Особливості ведення бойових дій в епоху рабовласницьких держав 2. Особливості ведення бойових дій в епоху феодальних держав 3. Особливості ведення бойових дій в епоху розвитку капіталістичних держав	[2.3] ст. 8-24, 24-37, 37-55
		індивідуальна робота	6	Реферат на обрану тему, передбачену розділом VI	
5 (ВМВЗК)			8	Тактичне мистецтво козацького війська України	
	1	групове заняття	4	Організаційна побудова та основи тактики бойових дій козацького війська 1. Організаційна структура та озброєння козацького війська 2. Тактика дій козацького війська 3. Території, які займала українська людність 4. Здійснення охорони кордонів в добу козацтва 5. Прикордонні структури, які використовувались для охорони кордонів	[2.3] ст. 62-76, 76-80, 85-87
		самостійна робота	2	1. Тактика дій піхоти козацького війська 2. “Табір” як тактика дій козацького війська 3. Тактика дій кінноти козацького війська 4. Артилерія козацького війська 5. Флот козацького війська та його тактика дій	
	2	семінар	2	Охорона кордону козаками та ведення бойових дій 1. Артилерія і флот козацького війська 2. Замки і фортифікація козацького війська	[2.3] ст. 80-84, 84-85, 87-102

				3. Тактика дій кінноти та піхоти козацького війська 4. Основні битви козацького періоду	
6(обз)			12	Тактичне маскування	
	1	групове заняття	2	Особливості організації тактичного маскування командиром підрозділу 1. Загальні положення 2. Особливості організації тактичного маскування в сучасних умовах	[1.6] ст.16–18
	2	групове заняття	2	Забезпечення прихованості діяльності підрозділів 1. Використання табельних засобів маскування і місцевих матеріалів 2. Маскувальне фарбування 3. Застосування радіопоглинальних матеріалів	[1.6] ст.16–18
	3	групове заняття	2	Розміщення і переміщення підрозділів з урахуванням (використанням) маскувальних властивостей місцевості 1. Особливості використання маскувальних властивостей місцевості 2. Особливості використання місцевих предметів, темного часу доби та інших умов обмеженої видимості 3. Дотримання правил радіообміну 4. Виявлення й усунення демаскуючих ознак	[1.6] ст.16–18
	4	групове заняття	2	Введення противника в оману 1. Демонстративні дії 2. Імітаційні дії	[1.6] ст.16–18
	5	практичне заняття	4	Організація тактичного маскування командиром підрозділу 1. Основні заходи маскування, обсяг, терміни і порядок їх виконання 2. Сили і засоби, що виділяються для виконання заходів маскування 3. Порядок дотримання маскувальної дисципліни	[1.6] ст.16–18
II семестр					
7 (ВМВЗК)			9	Розвиток воєнного мистецтва в період з 1914 до 1939 років	
	1	групове заняття	4	Воєнне мистецтво у Першій світовій війні 1. Ведення операцій та тактика дій в роки Першої світової війни 2. Перше використання зброї масового ураження 3. Воєнне мистецтво під час громадянської війни в Росії 4. Окремий корпус прикордонної стражі 5. Організація охорони кордону у період боротьби за незалежність	[2.3] ст. 104-131, 131-165
		самостійна робота	3	1. Основні етапи громадянської війни 2. Похід Червоної армії на Польщу 3. Тактика дій сторін у Верденському бою 21 лютого 1916 року 4. Бойові дії Першої світової війни на морі 5. Брусиловський прорив	[2.3] ст. 104-131, 131-165

	2	семінар	2	Характеристика воєнного мистецтва в період з 1914 до 1939 років 1. Воєнне мистецтво в кампаніях Першої світової війни 2. Воєнне мистецтво в Громадянській війні 3. Воєнне мистецтво військових конфліктів напередодні Другої світової війни	[2.3] ст. 104-131, 131-165, 165-189
8 (ВМВЗК)			9	Воєнне мистецтво в Другій світовій війні (1939-1945 роки)	
	1	групове заняття	4	Друга світова війна 1. Початок війни, її характер. Бліцкриг 2. Бойові дії на території України 3. Бойові дії в Західній Європі, Африці, Балканах	[2.3] ст. 192-209, 227-258
		самостійна робота	3	1. Організація і ведення оборони під Курськом 2. Проведення контрнаступу під Курськом 3. Битва за Дніпро. Бойові дії на півдні України	[2.3] ст. 192-209, 227-258
	2	семінар	2	Розвиток воєнного мистецтва у Другій світовій війні 1. Тактика загальновійськового бою в обороні 2. Тактика загальновійськового бою у наступі 3. Аналіз нових тактичних розробок відповідного періоду	[2.3] ст. 192-209, 227-258
9 (ВМВЗК)			9	Характеристика воєнного мистецтва після Другої світової війни	
	1	групове заняття	4	Загальна характеристика тактики ведення бойових дій у локальних війнах 1. Основні способи ведення бойових дій у період після Другої світової війни 2. Війна в Кореї (1950-1953 роки) 3. Війна у В'єтнамі (1961-1975 роки) 4. Загальна характеристика тактики ведення бойових дій під час збройного конфлікту в Афганістані 5. Окремі локальні конфлікти кінця ХХ століття.	[2.3] ст. 261-268, 268-272, 272-278, 278-287, [3.6]
		самостійна робота	3	1. Тактика дій північнокорейських військ 2. Характеристика тактики дій в'єтнамських військ 3. Характеристика тактики дій американської армії 4. Організація та тактика дій афганських партизанів	[2.3] ст. 261-268, 268-272, 272-278, 278-287, [3.6]
	2	семінар	2	Воєнне мистецтво у другій половині ХХ століття 1. Тактика дій учасників війни у Кореї та В'єтнамі 2. Загальна характеристика тактики ведення бойових дій під час збройного конфлікту в Афганістані 3. Особливості ведення бойових дій під час військової кампанії в Іраку	[2.3] ст. 261-268, 268-272, 272-278, 278-287, 287-291, [3.6]
10 (ВМВЗК)			12	Особливості тактики бойових дій початку ХХІ століття	
	1	групове заняття	4	Особливості тактики ведення бойових дій під час Російсько-Чеченського збройного конфлікту 1. Досвід планування та аналіз ведення бойових дій в населеному пункті	[2.3] ст. 291-305, 309-312, 312-314, [3.6]

				<ul style="list-style-type: none"> 2. Тактика дій учасників Балканської кризи 3. Російсько-Грузинська війна 4. Бойові дії під час громадянської війни в Лівії 5. Бойові дії в ході Російської збройної агресії проти України 	
		самостійна робота	6	<ul style="list-style-type: none"> 1. Тактика дій російських військ у Чечні 2. Аналіз операції коаліційних військ у Лівії 3. Передумови, перебіг та результати збройного конфлікту в Грузії 4. Тактика дій незаконних збройних формувань в ході конфлікту в окремих районах Донецької та Луганської областей 	[2.3] ст. 291-305, 309-312, 312-314, 314-334, [3.6]
	2	семінар	2	Воєнне мистецтво в кінці ХХ – на початку ХХІ століття <ul style="list-style-type: none"> 1. Розвиток тактики дій в сучасних умовах 2. Досвід сучасних локальних війн та збройних конфліктів 	[2.3] ст. 291-305, 309-312, 312-314, 314-334, [3.6]
			10	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю	
	1	групове заняття	4	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю <ul style="list-style-type: none"> 1. Призначення, технічні характеристики, комплектність МКС-07 «Пошук», МКС-У, МКС-05 «Терра» 2. Засоби хімічної розвідки. Призначення, технічні характеристики, комплектність ВПХР, ChemPro-100i та індикаторної плівки АП-1 	[2.2] с. 111-121
11 (рхб)	2	практичне заняття	6	Порядок використання приладів <ul style="list-style-type: none"> 1. Порядок підготовки до роботи дозиметрів-радіометрів МКС-07 «Пошук». Вимірювання радіації 2. Порядок підготовки до роботи дозиметрів-радіометрів МКС-У. Вимірювання радіації 3. Порядок підготовки до роботи дозиметрів-радіометрів МКС-05 «Терра» до роботи. Вимірювання радіації 4. Порядок підготовки до роботи та виявлення ОР за допомогою ВПХР, ChemPro-100i та індикаторної плівки АП-1 	[2.2] с. 125-154
Диференційований залік			4		

2 курс

III семестр

1 (рхб)		12	Загроза розповсюдження зброї масового ураження	
1	групове заняття	2	Ядерна зброя 1. Поняття про ядерну зброю. Ядерні реакції. Ядерне пальне. Будова ядерних боеприпасів 2. Калібри ядерних боеприпасів. Види ядерних вибухів. Способи захисту особового складу, озброєння і техніки від вражаючих факторів ядерного вибуху	[2.2] с. 59-73
2	групове заняття	2	Хімічна зброя 1. Поняття про хімічну зброю. Вражаючі фактори хімічної зброї. Види бойового стану бойових токсичних хімічних речовин 2. Основні принципи застосування хімічної зброї. Способи доставки хімічної зброї до цілі. Завдання, що вирішуються з використанням хімічної зброї 3. Складові бойових токсичних хімічних речовин. Класифікація отруйних речовин. Характеристика токсинів. Поняття про фітотоксиканти 4. Будова, принцип дії хімічних боеприпасів та способи їх застосування 5. Способи захисту персоналу і техніки від уражаючих факторів хімічної зброї	[2.2] с.77-8
3	групове заняття	2	Біологічна та запалювальна зброя. Димові засоби 1. Характеристика Вражаючої дії біологічної зброї 2. Вражаючі фактори запалювальної зброї 3. Призначення, тактико-технічні характеристики, загальна будова димових засобів	[2.2] с. 92-106.
	індивідуальна робота	6	Реферат на тему «Сучасна біологічна зброя»	
2 (віп)		24	Інженерні загородження та способи підривання	
1	групове заняття	2	Інженерні невибухові загородження 1. Призначення, класифікація та вимоги до невибухових загороджень 2. Загальна будова й основні характеристики протитанкових та протипіхотних невибухових загороджень 3. Способи подолання невибухових загороджень	[2.6] с. 222-230
2	групове заняття	2	Мінно-вибухові загородження 1. Мінно-вибухові загородження. Основні характеристики мінно-вибухових загороджень 2. Способи пророблення проходів у мінно-вибухових загородженнях	[2.6] с. 230-246
	індивідуальна робота	6	Реферат на обрану тему, передбачену розділом VI	

	3	групове заняття	2	Поняття про вибух. Класифікація вибухових речовин 1. Поняття про вибух, детонацію, горіння 2. Вибухові речовини та засоби підривання	[1.7] с. 2-5, 227-243
	4	групове заняття	2	Вогневий спосіб підривання 1. Засоби електричного способу підривання та їх характеристики 2. Заходи безпеки при підричних роботах та вогневному способі підривання	[1.7] с. 11-20, 260-267
	5	групове заняття	2	Електричний спосіб підривання 1. Засоби вогневого способу підривання та їх характеристики 2. Заходи безпеки при електричному способі підривання	[1.7] с. 20-38, 245-260
	6	практичне заняття	6	Практичне проведення підривання 1. Виготовлення одиночних зарядів 2. Проведення підривання вогневим способом 3. Проведення підривання електричним способом	[1.7] с. 219-227
		самостійна робота	2	Класифікація вибухових речовин за стандартами НАТО	
3(рхб)			12	Заходи радіаційного, хімічного, біологічного захисту	
	1	групове заняття	2	Заходи радіаційного, хімічного, біологічного захисту 1. Виявлення та оцінювання рхб обстановки 2. Підтримання живучості 3. Ліквідація рхб зараження 4. Маскування дій військ та об'єктів 5. Нанесення ураження противнику застосуванням вогнеметної зброї	[1.5] розділ 10.1.6, [2.2] с. 158-161
	2	групове заняття	2	Організація радіаційної, хімічної розвідки та контролю 1. Організація та проведення радіаційної та хімічної розвідки 2. Організація та проведення радіаційного та хімічного контролю	[2.2] с. 165-173
	3	практичне заняття	4	Ведення рх розвідки 1. Дії спостережного поста (спостерігача) 2. Дії хіміка-розвідника	[2.2] с. 186-193
	4	групове заняття	4	Спеціальна обробка 1. Поняття про спеціальну обробку. Розчини, рецептури та речовини, які використовуються для спеціальної обробки 2. Організація та порядок проведення часткової спеціальної обробки 3. Організація та порядок проведення повної спеціальної обробки 4. Вимоги безпеки під час проведення робіт із спеціальної обробки	[2.2] с. 176-183, 196-208
4(обз)			4	Розвідка	

	1	групове заняття	2	Розвідка як вид бойового забезпечення 1. Завдання та основні вимоги до розвідки 2. Особливості розвідки противника 3. Особливості розвідки місцевості	[1.5] розділ 10
		індивідуальна робота	2	Реферат на тему «Особливості проведення розвідки в зоні проведення ООС»	
5 (рхб)			10	Оцінювання радіаційної та хімічної обстановки	
	1	групове заняття	2	Радіаційна і хімічна обстановка, вихідні дані для її оцінювання 1. Поняття про радіаційну обстановку. Вихідні дані для виявлення й оцінювання радіаційної обстановки 2. Поняття про хімічну обстановку. Вихідні дані для виявлення й оцінювання хімічної обстановки	[2.2] с. 212-217
	2	групове заняття	4	Практична робота командира щодо оцінювання радіаційної та хімічної обстановки 1. Послідовність оцінювання радіаційної обстановки. Умовні позначення, які застосовуються в бойових документах для нанесення радіаційної обстановки. Вирішення задач щодо оцінювання радіаційної обстановки за допомогою довідника та формул 2. Послідовність оцінювання хімічної обстановки. Умовні позначення, які застосовуються в бойових документах для нанесення хімічної обстановки. Вирішення задач щодо оцінювання хімічної обстановки за допомогою довідника та формул	[2.2] с. 221-241
	3	групове заняття	2	Порівняльна характеристика вражаючих факторів, що виникають внаслідок застосування ЗМУ та аварій (руйнувань) об'єктів атомної енергетики та хімічної промисловості 1. Характеристика основних об'єктів з ядерними компонентами. Радіаційні наслідки аварій. Рекомендації щодо забезпечення безпеки підрозділів та інших об'єктів військ, розташованих поблизу об'єктів з ядерними компонентами 2. Характеристика СДОР, що використовуються на об'єктах хімічної промисловості. Аналіз формування вражаючих факторів при аваріях на об'єктах з хімічно небезпечними компонентами. Комплекс заходів із захисту особового складу та цивільного населення від СДОР	[2.2] с. 245-262
		самостійна робота	2	Спектрометрія. Ідентифікація радіонуклідів та небезпечних хімічних речовин	

IV семестр					
4(обз)			6	Розвідка	
	2	практичне заняття	6	Організація та ведення розвідки 1. Проведення засідки 2. Організація та ведення спостереження та підслуховування 3. Організація та здійснення пошуку, нальоту, розвідки боєм	[1.5] розділ 10
6(віп)			16	Інженерні боєприпаси та засоби пошуку ВВП	
	1	групове заняття	2	Протипіхотні вибухові пристрої фугасної дії 1. Протипіхотні вибухові пристрої серії ПМН 2. Протипіхотні вибухові пристрої систем дистанційного мінування	[2.6] с. 230-234
	2	групове заняття	2	Протипіхотні вибухові пристрої осколкової дії 1. Протипіхотні вибухові пристрої направленої дії 2. Протипіхотні вибухові пристрої кругового ураження	[2.6] с. 235-242
	3	групове заняття	2	Протитанкові міни 1. Протитанкові міни фугасної дії 2. Протитанкові міни кумулятивної дії	[2.6] с. 243-261
		самостійна робота	2	Інженерні боєприпаси зарубіжних країн	
	4	групове заняття	2	Засоби пошуку ВВП 1. Індукційні засоби пошуку для виявлення ВВП 2. Радіохвильові засоби пошуку для виявлення ВВП	[2.6] с. 280-292
	5	практичне заняття	6	Заняття: Встановлення та пошук інженерних боєприпасів 1. Установка протипіхотних вибухових пристроїв 2. Установка протитанкових мін 3. Пошук та знешкодження (знищення) інженерних боєприпасів	[2.6] с. 235-261
7 (віп)			20	Боєприпаси різного призначення	
	1	групове заняття	2	Ручні гранати та гратанометні постріли 1. Призначення, класифікація, будова, характеристики ручних гранат 2. Призначення, класифікація, будова, характеристики підствольних гранат 3. Призначення, класифікація, будова, характеристики протитанкових гратанометних пострілів	[2.6] с. 264-268
	2	групове заняття	2	Артилерійські та мінометні боєприпаси 1. Призначення, класифікація, будова, характеристики артилерійських боєприпасів 2. Призначення, класифікація, будова, характеристики мінометних мін	[2.6] с. 268-271
	3	групове заняття	2	Реактивні боєприпаси 1. Призначення, класифікація, будова, характеристики протитанкових ракет 2. Призначення, класифікація, будова, характеристики реактивних боєприпасів систем залпового вогню	[2.6] с. 271-274

		індивідуальна робота	8	Реферат на обрану тему, передбачену розділом VI	
	4	практичне заняття	6	Порядок дій при виявленні ВМП 1. Способи визначення ступеню небезпеки ВМП 2. Визначення небезпечних відстаней та способів локалізації дій вибуху	[2.6] с. 274-278
8 (рхб)			12	Методична підготовка	
	1	групове заняття з елементами практичного	6	Методика проведення практичних занять з використання засобів індивідуального захисту 1. Методика підготовки та використання засобів індивідуального захисту органів дихання 2. Методика підготовки та використання засобів індивідуального захисту шкіри	[2.2] с. 21–31, 34–47
	2	практичне заняття	6	Методика проведення практичних занять з використання приладів РХР 1. Методика підготовки та використання приладів радіаційної розвідки 2. Методика підготовки та використання засобів хімічної розвідки	[2.2] с. 111-121, 125-154
9(обз)			11	Охорона	
	1	групове заняття	2	Бойова, похідна, сторожова та безпосередня охорона 1. Загальні положення. Мета охорони 2. Завдання сил і засобів, виділених для здійснення охорони	[1.5] розділ 10
	2	практичне заняття	6	Особливості організації та здійснення охорони 1. Організація та здійснення бойової та похідної охорони 2. Організація та здійснення сторожової та безпосередньої охорони	[1.5] розділ 10
		самостійна робота	3	Особливості організації та здійснення охорони МТНС	
3 курс					
V семестр					
1 (обз)			4	Радіоелектронна боротьба	
	1	групове заняття	2	Радіоелектронна боротьба як вид бойового забезпечення 1. Особливості радіоелектронного подавлення 2. Особливості радіоелектронного захисту	[1.5] розділ 10
	2	групове заняття	2	Радіоелектронна боротьба в сучасних умовах Об'єднаних сил 1. Особливості радіоелектронного подавлення під час операції Об'єднаних сил 2. Особливості радіоелектронного захисту під час операції Об'єднаних сил	[1.5] розділ 10

2(віп)		22	Мінна безпека		
	1	групове заняття	2	Саморобні вибухові пристрої 1. Загальна відомості про СВП 2. Класифікація, загальна будова СВП	[2.6] с. 280-284
	2	практичне заняття	6	Особливості застосування СВП в різних умовах 1. Демаскуючі ознаки застосування СВП 2. Пошук та знешкодження СВП	[2.6] с. 285-298
	3	групове заняття	4	Планування виконання завдань в умовах застосування СВП 1. Визначення ризиків застосування СВП 2. Прийняття рішення щодо протидії ураження СВП	[2.6] с. 299-308
	4	практичне заняття	8	Дії підрозділу в умовах застосування СВП 1. Прогнозування та аналіз місцевості на наявність СВП 2. Порядок дій підрозділу при виявленні СВП	[2.6] с. 299-308
		самостійна робота	2	Надання першої медичної допомоги при мінно-вибухових травмах	
Диференційований залік		4			

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України.
- 1.2. Закон України від 4.04.2006 року № 3597 - IV «Про військовий обов'язок та військову службу».
- 1.3. Закон України від 3.04.2003 року № 661 - IV «Про Державну прикордонну службу України».
- 1.4. Статути Збройних Сил України: збірник законів : чинне законодавство з останніми змінами та допов. (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2020. – 444 с. – (Закони України).
- 1.5. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II (батальйон, рота) / наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.12.2016 № 605 (зі змінами).
- 1.6. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III (взвод, відділення, екіпаж) / наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами).
- 1.7. Наказ Міністерства оборони України від 02.01.2013 №1 «Про затвердження Керівництва з підривної (вибухової) справи у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України».

2. Базова література

- 2.1. Тактика : навчальний посібник / С. В. Сінкевич, І. Г. Блощинський, Л. В. Олійник та ін. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2015. – 448 с.
- 2.2. Гаврилюк В. В. Основи бойового забезпечення (радіаційний, хімічний, біологічний захист) : навчально-методичний посібник / В. В. Гаврилюк. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2018. – 280 с.
- 2.3. Бунєєв Т. В. Історія війн та збройних конфліктів : підручник / Т. В. Бунєєв, І. Г. Блощинський, С. В. Сінкевич. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2016. – 340 с.
- 2.4. Воєнно-інженерна підготовка: Навчальний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, 2005. – 180 с.
- 2.5. Альбом схем із загальної тактики (відділення, взвод, рота, батальйон) : альбом схем / А. Білорус, А. Братко, В. Журавель та ін. – Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, 2020. – 110 с.
- 2.6. Білорус А. М. Загальна тактика (бойове забезпечення) : підручник / А. М. Білорус, Братко А. В., Дацков А. В. та ін. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2019. – 392 с.

3. Допоміжна література

- 3.1. Зелений В. І. Тактика механізованих підрозділів: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Зелений.– К.: ПАЛИВОДА А. В., 2010. – 658 с.
- 3.2. Навчання підрозділів діям у бою: навч. посіб. для слухачів, курсантів та студ. вищ. навч. закл. / В. М. Дзюба, В. І. Зелений, О. В. Іваненко [та ін.]. – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2011. – 214 с.
- 3.3. Зелений В. І., Дзюба В. І. Практикум із загальної тактики – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2009. – 322 с.
- 3.4. Підрозділи у розвідці : навчальний посібник / О. А. Сціборовський, В. М. Іваненко, В. М. Денісов [та ін.]. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2014. – 144 с.

3.5. Довідник з мінної безпеки. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2015. – 136 с.

3.6. Локальні війни, воєнні та прикордонні конфлікти (XX століття) : Навчальний посібник / Т. В. Бунєєв, А. С. Сіцінський, О. В. Богуш та ін. – Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, 2006. – 435 с.

4. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

4.1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>

4.2. Джерело документа <http://zakon.rada.gov.ua>.

4.3. Інтернет сайт НАДПСУ <https://nadpsu.edu.ua/>

4.4. Модульне середовище [Електронний ресурс] – <<http://10.241.24.9/>>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрядження з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний